

מעשה בא לידינו בראובן שמת והניח רחל אלמנה ובן קטן, לימים נשאת רחל לשמעון וילדה לו בן, ומתו שמעון ורחל, וכל ימי אלמנותה הייתה תפוס' מכל ממון הראשון והאחרון ולא נשבעה על כתובתה, וישבו ב"ד וישבתי בדין עם הר"ר יצחק ב"ש והר"ר יוסף דשיילי²² ואמרו [...] ואני אמרתי [...] ושלחתי כתב מגילה עפה בפריש מזה, והר"ר שלמה ב"ר שמואל מכרך טיירי²³ שלח כדברי כתב גדול, והר"ר יחיאל היה חולק עלי ואמ' כי לעולם נכסי בחזקת יתמי. ומאד האריכו, וכתבם בידי, ומאד יש לגבב דברי' על זה ואין פנאי להאריך למו' הרב לפי כבודו, ושל' יגדל נצח, כנ' אוהבו משה בן ה"ר י"ט עמ"ש²⁴.

ר' משה מלונדון העיד כאן, כי הוא שלח את דבריו לשני חכמים צרפתיים וכל אחד מהם השיב לו בנפרד. בדרך דומה נהג ר' יצחק אור זרוע, שגם הוא שלח את שאלותיו לשני החכמים הנזכרים וקיבל מהם תשובות נפרדות.²⁵ נוהג זה של שליחת שאלות לשני חכמים במקביל נפוץ היה כנראה אצל כמה מבעלי התוספות, והוא עולה בבירור גם מדברי 'ספר חסידים', המורה כיצד יש לנהוג במשלוח שאלה לשני חכמים הדרים בעיר אחת ש'אינם אוהבים זה את זה'.²⁶ רב נחשון גאון הקפיד במאה

פגישה זו התקיימה בוודאי על אדמת צרפת. עדות על הפגישה מצויה בכת"י ירושלים, מכון שוקן 19523, דף רנא ע"ב, בגיליון: 'ופעם אחת היו הרב רבינו יחיאל דפריש והר"ר ב"ר פרץ מסובין בשבת, ובא גוי ובישל דג אחד לעצמו, ואסרו לישר' אחר לאכול ממנו כדא' בתוספתא (שבת יג, יב, עמ' 61) גזירה שמא יאמר לגוי בשבת אחרת בשל לצרכי. וכן אסרו לערב בכדי שיעשו (משום בישולי גוים), וצוו להגעיל הכלי של ישר', כי היה נאסר משום בישולי גוים, והושוו יחד מזה הדבר. ושוב נמצא כתוב בשם רבי' יהודה מפריש כן. מכתבת הרב ר' יעקב מנורהנטון ז"ל' (לנושא הדיון השווה פסקי רבינו יחיאל מפאריש, סימן כד; תוספות ביצה ג ע"א, דיבור המתחיל 'גזירה'; ספר הנייר, עמ' ט, בהגהה).

22 רק מעט ידוע על חכם זה ועל עירו. שמו המלא הוא ר' יוסף בן מאיר (שיטה מקובצת, בבא קמא, דף מו ע"ב [דפוס וורשה, דף פט ע"ד]. השווה תוספות רבנו פרץ, בבא קמא, שם, דיבור המתחיל 'מידע', עמ' קסא). וראה גרוס, גליה יודאיקה, עמ' 645–646. אינני יודע מיהו החכם הראשון, ר' יצחק ב"ש.

23 מסתבר שצריך להגיה 'והר"ר שמואל ב"ר שלמה מכרך טיירי' (ראה עליו אורכך, בעלי התוספות, עמ' 461–465).

24 = על משכבו ינוח (?). חתימה זו מצויה גם בתשובה המובאת להלן עמ' 218. וראה צונץ, על היסטוריה וספרות, עמ' 358–359, מס' 3 ומס' 10 (החתימה שגורה הרבה אצל ר' אנטולי בן יוסף, הדיין באלכסנדריה בימי הרמב"ם שמוצאו היה בפרוכנס. ראה קובץ תשובות הרמב"ם, ב, דף לו ע"א; תשובות רבנו אברהם בן הרמב"ם, סימן קג, עמ' 170; ספר דברי יוסף לר' יוסף ב"ר יצחק סמברי, מהדורת ש' שטובר, ירושלים תשנ"ד, עמ' 218; J. Mann, *The Jews in Egypt and in Palestine under the Fatimid Caliphs*, II, Oxford 1922, p. 325; S. M. Stern, 'A Twelfth-Century Circle of Hebrew Poets in Sicily', *Journal of Jewish Studies* 5 [1954], p. 63).

25 ראה לעיל הערה 18.

26 ספר חסידים, מהדורת ויסטינצקי, עמ' 205, סימן תתיד.